

Nr 28

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner angående åtgärder vid beskattningen i syfte att främja sparandet.

Till bevillningsutskottet har hänvisats följande inom riksdagen väckta, av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I:209 av herr *Sundin* samt II:254 av herrar *Antonsson* och *Elmstedt*, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag till riksdagen rörande stimulans av det personliga nysparandet av reell karaktär i enlighet med vad i motionerna anförts;

II) de likalydande motionerna I:306 av herr *Virgin m. fl.* och II:366 av herr *Heckscher m. fl.*, vari hemställts,

1) att riksdagen måtte antaga följande

a) *Förslag*

till

förordning om bostadssparande

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Den som under ett eller flera av åren 1966—1971 insätter medel i bank eller annan penninginrättning å särskilt konto för bostadsanskaffning (bostadskonto) må åtnjuta uppskov med taxering till kommunal och statlig inkomstskatt för vad sålunda insatts efter vad nedan sägs.

2 §.

Uppskov enligt 1 § må äga rum för ett belopp av tillhoppa högst 6 000 kronor under nämnda period, dock att för äkta makar beloppet må utgöra sammanlagt 12 000 kronor.

3 §.

Å bostadskonto insatta medel skola vara avsedda för förvärv av eget hem, fritidsbostad eller för gäldande av insats i bostadsrättsförening. Den omständigheten att bostaden är förenad med utrymme för ägarens yrkesverksamhet skall ej utgöra hinder för uppskov, som i 1 § sägs, under för-

utsättning att bostadsändamålet prövas vara det väsentliga, ej heller den omständigheten att bostaden är uppförd å jordbruksfastighet.

4 §.

Belopp, för vilket uppskov med taxeringen erhållits, skall upptagas som intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet för det beskattningsår, då uttag från bostadskonto sker, såvida icke de uttagna medlen under beskattningsåret använts för ändamål som i 3 § sägs, i vilket fall skattebefrielse skall äga rum.

Å bostadskonto insatta medel, som icke uttagits före utgången av år 1976, skola upptagas till beskattning vid 1977 års taxering.

5 §.

Bank eller annan penninginrättning, som mottagit insättning på bostadskonto, har att varje år före den 1 februari underrätta taxeringsnämnd i vederbörandes hemortskommun om sammanlagda beloppet av under nästföregående kalenderår verkställd insättning å bostadskonto eller utbetalning från sådant konto.

6 §.

Kungl. Maj:t äger meddela de närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1966; dock att bestämmelserna icke skola tillämpas vid 1966 års taxering eller vid eftertaxering för 1966 eller tidigare år.

---

b) *Förslag*
till

förordning om utbildningssparande

Häri genom förordnas som följer.

1 §.

Den som för eget barns räkning i bank eller annan penninginrättning insätter medel å särskilt konto (utbildningskonto) utan att förbehålla sig rätt att däröver förfoga må vid taxering till kommunal och statlig inkomstskatt åtnjuta avdrag för vad sålunda insatts enligt vad nedan sägs.

Avdrag medges endast i den mån det insatta beloppet svarar mot en ökning under beskattningsåret av insättarens sammanlagda hos banker och andra penninginrättningar inestående medel. Beträffande äkta makar skall dylik ökning föreligga för makarna tillhopa.

2 §.

För varje barn må blott upprättas ett utbildningskonto. Kontot skall vara upprättat innan barnet fyllt 12 år.

3 §.

Insättning å utbildningskonto må uppgå till högst 1 200 kronor för år. Sammanlagt må insättningar uppgå till högst 18 000 kronor.

Därest uttag å utbildningskonto skett, må insättning ej vidare förekomma. Ej heller må insättning ske efter det barnet fyllt 20 år.

Gottskrivning av å utbildningskonto upplupen ränta skall icke anses som insättning å kontot enligt denna förordning.

4 §.

Insättning å utbildningskonto skall vara bunden i minst 7 år och minst intill dess barnet fyllt 16 år.

5 §.

Uppkommer fråga om bestämmande av gåvoskatt för barnet, skall å utbildningskonto insatt belopp icke medräknas.

6 §.

Oavsett vad i 4 § sagts, må insatta medel fritt uttagas från utbildningskonto efter det barnet fyllt 21 år. Så vare ock fallet om barnet avlidit.

7 §.

Belopp som uttages från utbildningskonto skall icke anses som skattepliktig intäkt.

8 §.

Bank eller annan penninginrättning, som mottagit insättning på utbildningskonto, har att varje år före den 1 februari underrätta taxeringsnämnd i vederbörandes hemortskommun om sammanlagda beloppet av under näst-föregående kalenderår verkställda insättningar.

9 §.

Kungl. Maj:t äger meddela de närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1966; dock att bestämmelserna icke skola tillämpas vid 1966 års taxering eller vid eftertaxering för 1966 eller tidigare år.

---

c) Förslag

till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att 39 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) skall erhålla följande ändrade lydelse, att till följande paragrafer i samma lag skola fogas nya moment av nedan angiven lydelse, nämligen till 22 § ett moment betecknat 4, till 25 § ett moment betecknat 4, till 29 § ett moment betecknat 5 samt till 46 § ett moment betecknat 5, ävensom att till anvisningarna till 22 § samma lag skall fogas en ny punkt betecknad 9, av den lydelse som nedan sägs.

22 §.

4 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 21 § förmäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 eller 3 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 400 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 800 kronor. I intet fall må dock skattskyldig åtnjuta extra avdrag med högre belopp än som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och summan av de i 1 eller 3 mom. avsedda kostnaderna och ej heller med högre belopp än som motsvarar 4 procent av den skattskyldiges i jordbruket nedlagda skattepliktiga förmögenhet. Extra avdrag som här sägs må vidare, tillsammans med förekommande extra avdrag enligt 25 § 4 mom. och 29 § 5 mom., endast åtnjutas i den mån avdrag enligt 39 § 3 mom. icke kunnat tillgodogöras av den skattskyldige.

25 §.

4 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 24 § förmäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 eller 3 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 400 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 800 kronor. Vad angår inskränkning i rätten att åtnjuta extra avdrag som här sagts skola bestämmelserna i 22 § 4 mom. och i punkt 9 av anvisningarna till 22 § äga motsvarande tillämpning.

29 §.

5 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 28 § förmäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 400 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda

gemensamt åtnjutas med 800 kronor. Vad angår inskränkning i rätten att åtnjuta extra avdrag som här sagts skola bestämmelserna i 22 § 4 mom. och i punkt 9 av anvisningarna till 22 § äga motsvarande tillämpning.

39 §.

3 mom. Fysisk person, som haft intäkt varom i 38 § 1 mom. förmäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 400 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med den andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 800 kronor. I den mån intäkten utgör avkastning av aktier eller andelar i ekonomisk förening må det extra avdraget ökas med 200 kronor eller, om den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med den andra maken, med 400 kronor. I intet fall må dock skattskyldig åtnjuta extra avdrag med högre belopp än som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och summan av de i 1 mom. avsedda kostnaderna.

Vad i föregående stycke stadgas angående gift skattskyldig skall äga motsvarande tillämpning å skattskyldig, som under beskattningsåret varit ogift (varmed jämställs änka, änking eller frånskild) och haft hemmavarande barn under 16 år.

(Se vidare anvisningarna.)

46 §.

5 mom. Har skattskyldig, som är ägare av annan fastighet, inrättad till bostad åt en familj jämte personliga tjänare (enfamiljsfastighet) eller två familjer jämte personliga tjänare (tvåfamiljsfastighet) eller som innehar lägenhet med bostadsrätt, under beskattningsåret verkställt amortering av skuld å sådan fastighet eller sådan lägenhet till ett belopp överstigande 1,5 procent av fastighetens taxeringsvärde eller, beträffande bostadsrättslägenhet, den del av fastighetens taxeringsvärde som belöper å lägenheten, må han i hemortskommunen åtnjuta avdrag för överstigande amortering, dock högst med ett belopp av 700 kronor — jämte i förekommande fall 200 kronor för ettvar hemmavarande barn under 16 år — och endast i den mån den sammanlagda amorteringen icke motsvaras av en minskning under beskattningsåret av den skattskyldiges eller dennes makes sammanlagda hos banker och andra penninginrättningar inestående medel.

Anvisningar

till 22 §.

9. Beräkningen av den skattskyldiges i jordbruket nedlagda skattepliktiga förmögenhet skall ske på grundval av bestämmelserna i 2—5 §§ förordningen om statlig förmögenhetsskatt.

Om extra avdrag enligt 22 § 4 mom., 25 § 4 mom. eller 29 § 5 mom. sam-

tidigt må åtnjutas i två eller flera förvärvskällor skall avdraget, med den inskränkning varom i 22 § 4 mom. stadgas, fördelas mellan förvärvskällorna i förhållande till nettointäkten av förvärvskällorna sådan denna skulle ha varit om extra avdrag ej förekommit.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1966; dock att äldre bestämmelser alltjämt skola gälla vid 1966 års taxering samt vid eftertaxering för 1966 och tidigare år.

---

2) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag rörande premiering av allmänt målsparande genom avdragsrätt vid beskattningen för medel som insatts å särskilt sparkonto enligt de i motionerna angivna riktlinjerna;

III) de likalydande motionerna I:466 av herrar *Hilding* och *Per Jacobsson* samt II:575 av herr *Jönsson* i Ingemarsgården *m. fl.*, vari hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär förslag syftande till att möjliggöra viss skattepremiering av målinriktat bostadssparande»; ävensom

IV) de likalydande motionerna I:474 av herr *Harald Pettersson m. fl.* och II:563 av herr *Antby m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag till riksdagen rörande premiering av sparande på särskilt sparkonto i bank eller annan penninginrättning genom avdrag på den statliga inkomstskattens slutbelopp, varvid det i motionerna anförda förslaget särskilt prövas.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna II:254, II:366, II:563 och II:575.

Frågan om premiering av sparandet genom lättnader vid beskattningen har under senare tid årligen varit föremål för riksdagens prövning. År 1957 hemställde riksdagen om tillsättande av en utredning med uppgift att allsidigt och förutsättningslöst söka utröna, huruvida det var lämpligt och möjligt att skattevägen stimulera nysparande och vilka former som därvid borde komma i fråga. Denna undersökning verkställdes av utredningen om sparstimulerande åtgärder, som framlade resultatet av sitt arbete i ett i början av år 1961 avgivet betänkande (SOU 1961:2). Därvid förordade utredningen vissa åtgärder i syfte att främja sparandet på annat sätt än genom lättnader i beskattningen. Bl. a. föreslogs införande av en ny sparform efter i huvudsak samma riktlinjer som ungdomens lönsparande, benämnt allmänna lönsparandet. Vidare förordade utredningen vissa åtgärder i syfte att främja bostadssparandet. Däremot ansåg majoriteten i utredning-

en det inte vara möjligt att förordna att det totala enskilda sparandet stimulerades genom en definitiv skatteminskning satt i relation till det belopp som insattes på ett särskilt konto. Sammanfattningsvis konstaterade utredningen beträffande möjligheterna att genom ett system med definitiv skatteminskning stimulera sparandet, att det inte går att endast premiera sådant sparande, som är framkallat av själva premieringsförfarandet. Premieringen måste omfatta även medel, som härrör från sparande, som ändå skulle ha skett, samt sådana medel, vilka härrör från tidigare befintliga tillgångar. Premieringskostnaderna skulle med all sannolikhet bli lika stora som eller större än den framkallade sparandeökningen. Vidare skulle kostnaderna komma att bli av den storleksordningen att de kunde få betydande verkningar på statens och kommunernas finanser.

Utredningen behandlade även frågan om ett system för sparpremiering byggt på uppskjuten beskattning och fann därvid att ett förfarande med uppskov med beskattningen för ett sparat belopp sannolikt skulle leda till en viss sparandeökning av långsiktig karaktär. Införandet av bestämmelser härom var emellertid till väsentlig del inte enbart en fråga om att åstadkomma en stimulans av sparandet utan även en fråga om inkomstutjämnning mellan olika år. Ett förslag i detta hänseende kom därför att i olika avseenden beröra nu pågående skatteutredningar och ha samband med av dessa behandlade frågor och borde därför tas upp till övervägande i samband med övriga skattefrågor.

Mot utredningens ståndpunktstagande i fråga om skattepremiering av sparande anfördes två reservationer. Ledamöterna i utredningen, Antonsson, Brundin och Danmans, förordade sålunda införande av former för sparpremiering genom såväl definitiv skatteminskning i form av särskilda sparkonton som genom uppskjuten beskattning genom utjämningskonton. Ledamoten Antonsson uttalade sig därjämte för en premiering av även annat sparande än de nämnda formerna för banksparande.

I propositionen nr 160 till 1961 års vårriksdag framlades förslag till höjning med en tredjedel av de skattefria bottenbeloppen för inkomst av kapital fr. o. m. 1962 års taxering. Härigenom skulle maximibeloppet för det s. k. sparavdraget, vilket dittills utgjort 300 kr., eller för makar gemensamt 600 kr., komma att höjas till 400 resp. 800 kr. Riksdagen biföll vad sålunda föreslagits. Genom 1963 års lagstiftning (med tillämpning fr. o. m. 1964 års taxering) omkonstruerades det sociala försäkringsavdraget så, att avdrag medges dels för obligatorisk sjukförsäkringsavgift med debiterat belopp, dock lägst 150 kr. för ensamstående och 300 kr. för äkta makar, och dels för under beskattningsåret erlagda andra avgifter och premier för liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkringar, dock med viss maximering. För att dessa senare frivilliga avgifter och premier skulle inrymmas i avdraget i samma utsträckning som tidigare bestämdes maximum till 250 kr. för ensamstående och 500 kr. för äkta makar.

I syfte att uppmuntra sparandet antog vidare 1961 års höstriksdag det i propositionen nr 200 framlagda förslaget om en kampanj för allmänt lönsparande. Kampanjen ledes av en kommitté, vari ingår representanter för arbetsmarknadens större organisationer, sparinstitutioner och statsmakterna.

Till betänkandet fogad *bilaga 1* utvisar allmänna pensionsfondens tillväxt. Inlåningsutvecklingen i sparinstitutionen under åren 1953—1964 i 1953 års penningvärde framgår av *bilaga 2*. I *bilaga 3 och 4* lämnas vissa uppgifter rörande ungdomens lönsparande och det allmänna lönsparandet.

Av innehållet i de förevärande motionerna må här återges följande.

I *motionerna I:209 och II:254* framhåller motionärerna bl.a., att de sparfrämjande åtgärder, som nu tillämpas, i hög grad är inriktade på att stimulera bank- och försäkringsparande. Åtgärderna har inte präglats av önskvärd kraft och uppslagsrikedom utan haft former som i alltför stor utsträckning grundar sig på spararnas intresse av lotterivinster. Det kan anses befogat att man inom vissa gränser genom sparstimulerande åtgärder främjar allt personligt sparande, d.v.s. i princip varje förbättring av nettoförmögenheten under en viss tidsperiod. Grundläggande bör vara att den enskilde skall ha full frihet att välja sparmål och former för sparandet. Alla former av nysparande skall premieras lika. Tanken att det reella nysparandet skall premieras har hittills inte kunnat realiseras med hänsyn till de förväntningar som i detta avseende ställts till det av allmänna skatteberedningen föreslagna nya skattesystemet. När detta system i varje fall icke i den föreslagna formen torde komma att realiseras inom överskådlig tid, bör tanken på premieringen av ett reellt nysparande inom ramen för det nu tillämpade skattesystemet åter bli föremål för allvarliga överväganden. En sammanställning av det föreliggande utredningsmaterialet i frågan och av erfarenheterna av de hittills bedrivna sparstimulerande åtgärderna bör komma till stånd med största skyndsamhet, och därvid också samordning ske med redan existerande premieringsformer.

I *motionerna I:306 och II:366* framhålls att om inkomsttagarna överlag i växande omfattning skall kunna medverka till tryggheten av kapitalförsörjningen i samhället, krävs i första hand en stabilisering av penningvärdet och en sparsvänlig inriktning av skatte- och finanspolitiken. Genom återhållsamhet i fråga om den offentliga sektorn ökar man sparförmågan hos medborgarna. Men ett växande sparande förutsätter inte bara ökad sparförmåga utan även ökad sparsvilja. Den socialpolitiska utvecklingen har medfört att tidigare sparmotiv — som hängt samman med behovet av att skapa reserver för inkomstbortfall vid arbetslöshet, sjukdom och ålderdom — försvagats. Denna form av trygghetssparande

har alltså inte samma betydelse som förr. Vid sidan av en allmänt sparvänlig inriktning av skattepolitiken krävs därför särskilda insatser från samhällets sida för att stimulera det personliga, frivilliga sparandet. Troligen har det under senare år, trots ökat försäkringssparande, skett en förskjutning från trygghetssparande till målsparande. Vill man öka inkomsttagarnas sparvilja, ligger det alltså närmast till hands att satsa på deras stigande intresse för målsparande.

Bestämmelserna om skattefrihet för sparande bör principiellt utformas så, att allt sparande behandlas lika. De sparstimulerande åtgärderna bör därför anknytas till inkomsttagarnas nysparande. Härigenom skulle inte bara en ökning av tillgodohavandet på bank och i form av värdepapper såsom obligationer, aktier och andelar i ekonomiska föreningar inbegripas utan även premier till liv-, kapital- och pensionsförsäkringar, amorteringar på lån samt investeringar i rörelse, jordbruk och annan fastighet räknas in i nysparandet. Med utgångspunkt från den sammanställning av förmögenheten som finns i självdeklarationen kunde fastställas hur mycket av den årliga förmögenhetsökningen som grundar sig på ett faktiskt sparande. Eventuella svårigheter att nå en helt invändningsfri metod vid uppskattningen av den årliga förändringen i inkomsttagarnas nettoförmögenhet får inte hindra att man söker komma fram så långt som möjligt på vägen mot ett fullt godtagbart system för allmän stimulans av det årliga nysparandet. Under alla omständigheter bör frågan underkastas en ingående utredning så att ett allmänt sparavdrag för det årliga nysparandet kan införas. Ange- läget är emellertid att redan nu genom speciella åtgärder uppmuntra den enskilde till ökat sparande.

En egen bostad är av naturliga skäl ett sparmål av mycket hög angelägenhetsgrad. Motionärerna föreslår att den som under något av åren 1966—1971 — alltså under en sexårsperiod — sätter in pengar på ett särskilt bostadskonto skall få dra av det sparade beloppet i sin deklaration. Som högsta belopp under perioden föreslås 6 000 kr. för ensamstående och sammanlagt 12 000 kr. för äkta makar. De insatta medlen skall vara avsedda för förvärv av eget hem, fritidsbostad eller för att betala insats i bostadsrättsförening. Den som har eget hem och på sina lån gör större amorteringar än »normala» skall få dra av överskjutande belopp, dock maximalt 700 kr. För skattskyldig som har hemmanvarande barn under 16 år föreslås att maximum skall höjas med 200 kr. per barn. Såsom »normal» amortering bör kunna betraktas ett belopp motsvarande 1,5 % av taxeringsvärdet.

Ett annat sparmål där en stimulans genom avdragsrätt kan antagas ge en högst betydande effekt hos barnfamiljer är barnens framtida utbildning. Den som för eget barns räkning sätter in nysparade medel på ett utbildningskonto skall få dra av beloppet i sin deklaration. Maximum skall vara 1 200 kr. om året och sammanlagt på utbildningskontot 18 000 kr., exklusive upplupna räntor. Utbildningskontot skall vara upprättat innan

barnet fyllt 12 år. Insättningen skall vara spärrad i minst 7 år och minst intill dess barnet fyllt 16 år. Har någon tagit ut medel från utbildningskontot, bör fortsatt skattefri avsättning inte få ske liksom inte heller efter det att barnet fyllt 20 år. De insatta medlen bör vara fria från gåvoskatt.

För att grundlägga ett regelbundet sparande hos inkomsttagarna över lag bör även införas avdragsrätt vid beskattningen för sparmedel som insättes på särskilt sparkonto för att där innestå i minst fem år. Även här bör sålunda sparandestimulansen ges genom avdrag i deklarationen. Det belopp för vilket avdrag skall få göras bör maximeras till 1 000 kr. per år och kontoinnehavare (2 000 kr. för äkta makar). Det sammanlagda maximumbeloppet på ett konto föreslås till 15 000 kr. (makar 30 000 kr.) exklusive upplupen ränta. För belopp som innestått på sparkontot i fem år bör skattebefrielsen vara definitiv. Om belopp uttas före femårsperiodens utgång, bör de på nytt tas upp till beskattning. För avdragsrätt bör vidare krävas att spararens samtliga banktillgodohavanden ökas med minst det belopp för vilket avdrag yrkas. Ingen skall således kunna erhålla skattebefrielse genom att flytta belopp mellan olika konton. För rätt till avdrag vid beskattningen bör vidare krävas att sparkontots tidigare maximum överskrides. Lämpligt kan också vara att avkräva den skattskyldige besked om att det ej förekommit avyttring av reelltillgång.

I syfte att åstadkomma en ökad spridning av ägandet inom näringslivet förordar motionärerna vidare, att det s. k. sparavdraget höjes med 200 resp. 400 kr., i den mån kapitalavkastningen till motsvarande belopp utgör utdelning av aktier eller av andelar i ekonomisk förening.

Avslutningsvis föreslås att en person som insatt sitt sparkapital i jordbruksfastighet, annan fastighet eller rörelse skall erhålla samma skatteförmån som om han haft inkomst av kapital. Enligt motionärernas mening föreligger inte någon principiell skillnad mellan den avkastning som erhålles av bankmedel eller aktier och avkastningen från någon av de nämnda förvärvskällorna. En del av förvärvskällans avkastning kan hänföras till den personliga arbetsinsatsen, medan en annan del härrör från det insatta kapitalet.

Till stöd för yrkandet i *motionerna I:466* och *II:575* anföres bl. a. följande. Det finns grundad anledning att i praktiken pröva en form för skattelättnader som premierar bostadssparandet. De ökade kapitalresurser, som på detta sätt kan tillföras bostadsbyggandet, blir till nytta inte endast för spararna själva utan även för bostadssektorn. Motionärerna föreslår att premiering bör utgå till den som under åren 1966—1971 sätter in pengar på särskilt bostadssparkonto. Medlen skall användas för eget hem eller insats i bostadsrättsförening. Att ägaren använder del av fastigheten för yrkesverksamhet eller att kostnaden uppförs på jordbruksfastighet bör inte

utgöra hinder för premiering. Om det insatta beloppet används för okvalificerat ändamål, bör det däremot återföras till beskattning. För att undgå beskattning bör medlen vidare ha investerats för ändamålet senast före utgången av år 1976.

Som motivering för utredningsyrkandet i *motionerna I:474* och *II:563* anföres i huvudsak följande. För närvarande består de sparfrämjande åtgärderna huvudsakligast av rätt till visst avdrag för avkastning av kapital och till avdrag för försäkringspremier, möjlighet att delta i viss utlottning vid regelbundet lönsparande samt att inköpa premieobligationer. Ehuru det är principiellt tilltalande att premiera varje slag av sparande lika, talar starka skäl för att endast premiera sådant sparande som sker på särskilt sparkonto i bank eller liknande penninginrättning (affärsbank, sparbank, jordbrukskassa, HSB-sparkassa m.m.). Banksparandet är en sparform som är särskilt betydelsefull för småspararna. Det är angeläget att kompensera denna sparform även av den orsaken att den hör till dem som särskilt hårt drabbas av inflationen. Även administrativa skäl talar för att premiera banksparandet. En metod som bör närmare prövas är följande.

Konto skulle få uppläggas av varje till statlig inkomstskatt skattskyldig fysisk person som fyllt 16 år. Föräldrar skulle få öppna sparkonto för minderårigt barn. I syfte att dels särskilt främja småsparandet, dels förhindra missbruk skulle det premieberättigade beloppet maximeras till t. ex. 2 000 kr. per person och år för ensamstående och 4 000 kr. för äkta makar. För barnkonto maximeras det årliga beloppet till t. ex. 1 500 kr. Högsta sammanlagda belopp på ett konto kunde t. ex. begränsas till resp. 20 000, 40 000 och 15 000 kr. (inkl. upplupen ränta). Insättningar på barnkonto borde ske i sådan form att de insatta medlen helt tillhörde barnet.

Premien borde utgå i form av avdrag på den statliga inkomstskatten med viss del av under året insatt belopp (upp till ovan angivna belopp). Premien kunde försöksvis tills vidare sättas vid 10 % av årets nysparande. I syfte att stimulera ett långfristigt sparande skulle den utfalla endast om beloppet stått inne en viss period, exempelvis minst 5 år. Detta motsvarade en årlig tilläggsränta av ca 2 %.

Denna metod skulle ge en sparstimulans, vars belopp blev oberoende av vederbörandes inkomstnivå samtidigt som den kunde stimulera det verkliga småsparandet.

För att förhindra s. k. vartannatårssparande borde premiering endast ske för belopp som ökat kontots tidigare maximum.

Kontot borde inte vara spärrat, men om uttag skedde före utgången av den stipulerade 5-årsperioden skulle den på uttaget belopp belöpande premien återgå till statsverket. Detta kunde enkelt ske genom att banken till statsverket som skattebelopp inbetalar 10 % av i förtid uttaget belopp.

En sparpremiering genom skatteminskning kom, om man beslutade sig

för ovan angivna metod, således att få sitt uttryck i en minskning av den slutliga skatten. Hinder borde dock inte möta att — efter överenskommelse mellan arbetsgivaren och den anställde — låta sparavdraget slå igenom redan vid källskatten. Överenskommelse borde sålunda kunna få träffas om att arbetsgivaren ombesörjde sparkontoinställning för den anställdes räkning. Källskatten borde då kunna minskas med 10 procent av på sparkontot insatt belopp. För B-skattebetalare, företagare och fria yrkesutövare borde motsvarande möjligheter öppnas för jämkning av för honom fastställd preliminär skatt. För båda fallen fick erforderlig ändring göras i uppbördsförordningen vad gäller bestämmelserna om erläggande av preliminär skatt samt om jämkning av preliminär B-skatt.

Utskottet

I den politiska debatten råder allmän enighet om sparandets betydelse för det ekonomiska framåtskridandet. Avsevärda privata och offentliga investeringar torde krävas, om vårt näringsliv skall kunna hävda sig i en hårdnande internationell konkurrens och de alltmer ökade kraven på samhället kunna tillgodoses. En stor del av det totala sparandet äger rum inom företagen i och med att vinstmedel användes för nyinvesteringar. Genom de liberala avskrivnings- och lagervärderingsreglerna vid beskattningen har statsmakterna underlättat denna utveckling. När staten och kommunerna finansierar investeringar med skatteinkomster innebär också detta ett bidrag till sparandet i samhället. Ett stort och alltmer växande tillskott till sparandet sker vidare genom fonduppyggnaden inom ATP (jfr bilaga 1). Av det sammanlagda nettosparandet representeras dock en betydande del av det personliga sparandet. En stor del av investeringarna har därigenom kunnat finansieras med dessa medel. Såsom ett glädjande drag i utvecklingen framstår, att det personliga sparandet under senare tid inte endast stigit i takt med den allmänna inkomstökningen utan även absolut sett ökat. Den snabba inkomststegringen har stimulerat till ökat sparande. Därvid bör emellertid inte bortses från de initiativ till sparstimulerande åtgärder, som hittills tagits av statsmakterna och sparinstitutet. Man har framför allt hos de unga velat inskräpa värdet av regelbundna sparvanor. I hithörande sammanhang bör även påminnas om att den statliga bostadspolitikens innehåller väsentliga moment av sparstimulans för den som strävar efter ett eget hem eller en bostadsrättslägenhet.

Bank- och försäkringssparandet visar — såsom framgår av bilaga 2 till betänkandet — alltjämt stor ökning. Utöver andra faktorer torde det positiva resultatet till stor del bero på de ovannämnda sparstimulerande åtgärderna, av vilka särskilt bör nämnas ungdomens lönsparande och det allmänna lönsparandet. Omfattningen av dessa sparformer framgår av bilagorna

3 och 4. Vidare bör erinras om de olika former av målsparande som organiseras av banker och andra sparinstitut. I sammanhanget bör även nämnas att det belopp, som skall inbetalas i anledning av de hittills under år 1965 aviserade nyemissionerna av aktier, överstiger 800 milj. kr. Värdesäkringskommittén har i sitt betänkande om indexlån (SOU 1964:1 och 2) föreslagit vissa låneformer i avsikt att värdesäkra ett långsiktigt sparande. Betänkandet har vid remissbehandlingen blivit föremål för delade meningar, varför kommitténs förslag kräver ytterligare överväganden, innan slutlig ställning kan tas till desamma.

Utskottet vill även erinra om de åtgärder, som under senare år vidtagits på beskattningsområdet för att premiera sparandet. I syfte att lindra beskattningen av sparkapitalets avkastning höjdes genom beslut av 1961 års riksdag de skattefria bottenbeloppen för inkomst av kapital med en tredjedel, varigenom maximibeloppet för det s.k. sparavdraget bestämdes till 400 kr. för ogifta och 800 kr. för makar gemensamt. Det s.k. försäkringsavdraget höjdes samtidigt till motsvarande belopp, men genom lagstiftning år 1963 omkonstruerades avdraget så att avdrag numera medges dels för obligatorisk sjukförsäkringsavgift med debiterat belopp, dock lägst 150 kr. för ensamstående och 300 kr. för äkta makar, och dels för under beskattningsåret erlagda avgifter och premier för liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkringar med maximalt 250 kr. för ensamstående och 500 kr. för äkta makar. Därvid har hänsyn tagits till att dessa frivilliga avgifter och premier skall inrymmas i avdraget i samma utsträckning som tidigare. Slutligen bör nämnas att den vid 1958 års riksdag genomförda höjningen av lotterivinstbeskattningen inte omfattar vinster på premieobligationer. Genom en lägre skattesats för sådana vinster erhålles vid lotterivinstbeskattningen en viss motsvarighet till sparavdraget vid inkomstbeskattningen.

Även om utvecklingen av sparandet varit gynnsam finns det mot bakgrunden av de betydande investeringsbehoven enligt utskottets mening anledning att pröva nya vägar för att öka det personliga sparandet. Därvid bör emellertid inte bortses från att skälen till ett sparande samt viljan och förmågan därtill torde vara så individuellt betingade, att man knappast kan draga några säkrare generella slutsatser om beskattningsreglernas faktiska inverkan på sparandet. Allmänt kan dock sägas att beskattningen påverkar både viljan och förmågan att spara. Den negativa effekt, som beskattningen härvidlag kan tänkas ha, uppvägs emellertid av motivet för sparandet. Är motivet att skapa en framtida trygghet i någon form, torde beskattningens utformning inte vara av större betydelse för sparandet. Med hänsyn därtill torde möjligheterna till lämpliga åtgärder för premiering av det personliga sparandet vara begränsade. Enligt utskottets mening är full sysselsättning och fast penningvärde den mest effektiva stimulansen till ökat sparande.

I de förevarande motionerna framhålls angelägenheten av ett ökat sparande för att trygga det ekonomiska framåtskridandet, och förslag framlägges till olika åtgärder, som syftar till att främja det personliga sparandet genom avdrag vid beskattningen eller genom hel eller partiell skattebefrielse för belopp, som insättes på vissa sparkonton.

I motionerna I:306 och II:366 samt I:474 och II:563 hemställs om riksdagsskrivelse med begäran om utredning och förslag till premiering av sparandet genom skattelättnader för medel, som insatts på särskilt sparkonto i bank eller annan penninginrättning. Förslaget i de båda förstnämnda motionerna innebär i huvudsak införande av rätt att under en femårsperiod göra en högsta årliga insättning på sådant konto med 1 000 kr. för ensamstående och 2 000 kr. för makar, därvid sparpremien skall ges i form av avdrag vid taxeringen. I sistnämnda motioner föreslås de årliga insättningsbeloppen utgöra 2 000 resp. 4 000 kr. Därjämte föreslås, att föräldrar skall få rätt att skattefritt öppna sparkonton för minderåriga barn med en årlig insättning av förslagsvis högst 1 500 kr. Premiering skall ske genom avdrag på den statliga inkomstskatten.

Det i motionerna I:209 och II:254 framställda utredningsyrkandet rörande stimulans av det personliga nysparandet av reell karaktär syftar till en mera allmän översyn och samordning av existerande premieringsformer.

Såsom framgår av den inledningsvis lämnade redogörelsen diskuterades frågan om premiering av nysparandet ingående i det av utredningen om sparstimulerande åtgärder avgivna betänkandet (SOU 1961:2). Utredningens majoritet fann sig därvid inte kunna tillstyrka att det totala enskilda sparandet stimulerades genom en definitiv skatteminskning satt i relation till det belopp som insattes på särskilt konto. Utredningen fann det heller inte möjligt att endast premiera sådant sparande som framkallades av själva premieringsförfarandet. Det ansågs i praktiken inte möjligt att särskilja det premierade sparandet från sådant nysparande som skulle ha ägt rum oberoende av premieringen. Inte heller ansågs det möjligt att i praktiken fastställa storleken av det totala nysparandet, när premieringsförfarandet måste komma att gälla även befintliga tillgångar, vilka kunde överföras till den sparandeform, som premierades. Kostnaderna för premieringen kunde enligt utredningens beräkningar under sådana förhållanden antas bli minst lika stora som den framkallade sparandeökningen och därigenom få betydande stats- och kommunfinansiella verkningar. Utredningsmajoritetens mening delades av flertalet remissinstanser.

Enligt utskottets mening ger utredningens undersökningar vid handen att det knappast är möjligt att genom definitiva skattelättnader effektivt åstadkomma ett verkligt nysparande. Härtill kommer att det i motionerna I:306 och II:366 samt I:474 och II:563 föreslagna systemet med avsättning till sparkonto skulle innebära ett införande av nya möjligheter till inkomst- och progressionsutjämning vid beskattningen. Såsom utskottet tidigare i

olika sammanhang framhållit bör spörsmålet om åstadkommande av progressionsutjämning vid beskattningen betraktas som en fråga på längre sikt, särskilt som de påtagligaste verkningarna av progressionen numera får anses undanröjda genom lagstiftningen om beskattningen av ackumulerad inkomst, om taxering för inkomst av medel som insatts på skogskonto och om förlustutjämning. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till utredningsyrkandena i motionerna I:209 och II:254, I:306 och II:366 samt I:474 och II:563.

I motionerna I:306 och II:366 samt I:466 och II:575 yrkas rätt till avdrag vid taxeringen för medel, som insatts på särskilt bostadskonto för anskaffande av eget hem eller för betalning av insats i bostadsrättsförening. I de båda förstnämnda motionerna framställs därvid ett lagstiftningsyrkande, innebärande ett uppskov med beskattningen av de insatta medlen. I motionerna föreslås vidare viss skattefrihet för sådant sparande som sker i form av särskilt stora amorteringar på egnahemslån.

De skäl som utskottet ovan framfört mot en avdragsrätt för medel, som insatts på allmänt sparkonto, gäller i lika hög grad i fråga om den av motionärerna förordade rätten till avdrag för avsättning till särskilt bostadskonto. Vad angår förslaget om skatteförmåner för särskilt stora amorteringar på egnahemslån vill utskottet som sin mening framhålla att gällande beskattningsregler i fråga om egnahemsfastigheter och bostadsrättslägenheter måste anses mycket förmånliga för de skattskyldiga. Ytterligare åtgärder för att stimulera bostadssparandet bör därför prövas inom ramen för den allmänna bostadspolitiken. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionerna I:306 och II:366 samt I:466 och II:575 i nu berörda delar.

I motionerna I:306 och II:366 framställs även i sparstimulerande syfte ett lagstiftningsyrkande om avdragsrätt vid taxeringen för sparmedel, vilka insätts på ett särskilt utbildningskonto. De på sådant konto insatta medlen föreslås vidare bli fria från gåvoskatt.

Såsom utskottet tidigare är framhållit vid prövningen av enahanda motionsyrkande talar mot förslaget om införande av avdragsrätt vid inkomstbeskattningen i förening med gåvoskattefrihet för medel, vilka avsätts till ett särskilt utbildningskonto, att man därigenom på en omväg skulle möjliggöra en rätt till avdrag vid beskattningen för kostnader, vilka enligt gällande bestämmelser inte är avdragsgilla. Motionärernas förslag har nämligen intimt samband med frågan om avdragsrätt för studieunderstöd. Senast i år har riksdagen på förslag av bevillningsutskottet i dess betänkande nr 14 avstyrkt motionsyrkanden om avdragsrätt vid beskattningen för periodiskt understöd till studerande. Med hänsyn härtill anser utskottet sig inte kunna tillstyrka lagstiftningsyrkandet i motionerna I:306 och II:366 i nu berörda del.

I sistnämnda motioner förordas även att det s.k. sparavdraget i inkomst-källan kapital skall höjas med 200 kr. för ensamstående och 400 kr. för makar, allt i den mån kapitalavkastning till motsvarande belopp utgör utdelning av aktier eller andelar i ekonomisk förening. I dessa motioner föreslås vidare att sparavdrag med 400 kr. för ensamstående resp. 800 kr. för makar skall få åtnjutas också i inkomstkällorna jordbruksfastighet, annan fastighet eller rörelse.

Utskottet är medvetet om det under senare tid ökade intresset för att investera pengar i aktier och hur detta intresse tagit sig uttryck i bankernas initiativ till särskilda aktieklubbar. Även om en uppdelning av aktiernas nominella värde inom vissa företag ägt rum i syfte att få till stånd aktieköp på bredare basis, är förutsättningarna för en allmän breddning av aktiesparandet allttjämt mycket begränsade. En större ökning av efterfrågan på aktier skulle med den nuvarande knappa tillgången leda till en sådan ytterligare uppgång av kurserna, att aktieplaceringen skulle komma att i räntabilitetshänseende framstå som mindre lockande. Utskottet anser det därför inte lämpligt att införa den i motionerna förordade höjningen av sparavdraget. Vad härefter angår yrkandet om en utvidgning av sparavdraget till inkomst-källorna jordbruksfastighet, annan fastighet eller rörelse torde, såsom bevillningsutskottet förra året framhållit, fastighetsägare och rörelseidkare i minst samma omfattning som löntagare kunna utnyttja sparavdraget vid taxeringen. Utskottet finner i detta sammanhang anledning påpeka att beskattningsreglerna i fråga om inkomst av jordbruksfastighet och av rörelse medger jordbrukare med bokföringsmässig redovisning och rörelseidkare vidsträckta möjligheter till konsolidering genom vinstreglerande dispositioner. De skattemässiga fördelar, som dessa beskattningsregler innebär, torde vara avsevärt större än de som sparavdraget erbjuder. Med det anförda finner utskottet ej heller skäl tillstyrka bifall till de i motionerna I:306 och II:366 framförda förslagen i sist berörda hänseenden.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I:209 av herr Sundin samt II:254 av herrar Antonsson och Elmstedt om stimulans av personligt sparande,

2) de likalydande motionerna I:306 av herr Virgin m. fl. och II:366 av herr Heckscher m. fl. om skattefrihet för sparande,

3) de likalydande motionerna I:466 av herrar Hilding och Per Jacobsson samt II:575 av herr Jönsson i Ingemarsgården m. fl. om skattelättnader för bostadssparande, även som

4) de likalydande motionerna I:474 av herr Harald Pet-

tersson m. fl. och II:563 av herr Antby m. fl. om premiering av sparande på särskilt sparkonto, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 22 april 1965

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, fröken Ranmark*, herrar Wärnberg, Tage Johansson*, Lundström, Enarsson, Sundin*, Ottosson och Skärman*; samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås, Brandt, Allard*, Kärrlander*, Vigelsbo, Engkvist*, Asp, Eriksson i Bäckmora, Enskog och Larsson i Umeå.

---

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer

I) av herrar *Sundin*, *Vigelsbo* och *Eriksson* i Bäckmora, vilka ansett dels att utskottets yttrande såvitt gäller motionerna I:209 och II:254 bort ha följande lydelse:

Såsom framgår av den tidigare lämnade redogörelsen diskuterades frågan om skattepremiering av sparandet i det av utredningen om sparstimulerande åtgärder år 1961 avgivna betänkandet i ämnet. Det i motionerna I:209 och II:254 framförda förslaget grundar sig på en reservation till utredningens betänkande. I både motionerna och reservationen har framhållits att det bör vara möjligt att komma fram till en godtagbar metod för skattepremiering av reellt nysparande. Utskottet delar denna uppfattning och vill därvid erinra om att den förmögenhetsredovisning, som nu skall bifogas fysiska personers självdeklaration, i princip bygger på en metod av det slag som motionärerna förordat. Det bör vara möjligt att utveckla denna metod, så att den kan tjäna som grund för den åsyftade sparpremieringen. Utskottet tillstyrker sålunda yrkandet om närmare prövning och förslag till riksdagen i ärendet. Härvid förutsätter utskottet att frågan om samordning med andra sparstimulerande åtgärder särskilt uppmärksammas.

dels ock att utskottet under punkten 1) bort hemställa,

att riksdagen med bifall till de likalydande motionerna I:209 av herr Sundin samt II:254 av herrar Antonsson och Elmstedt måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till riksdagen rörande stimulans av det personliga nysparandet av reell karaktär i enlighet med vad i motionerna anförts.

II) av herrar *Enarsson, Ottosson* och *Magnusson* i Borås, vilka — under åberopande av innehållet i de likalydande motionerna I:306 av herr Virgin m. fl. och II:366 av herr Heckscher m. fl. — ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte antaga de i motionerna I:306 och II:366 framlagda förslagen till

a) förordning om bostadssparande,

b) förordning om utbildningssparande, och

c) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

III) av herrar *Lundström, Enarsson, Sundin, Ottosson, Skärman, Magnusson* i Borås, *Vigelsbo, Eriksson* i Bäckmora, *Enskog* och *Larsson* i Umeå, vilka — under åberopande av vad som anförts i motionerna I:306 av herr Virgin m. fl. och II:366 av herr Heckscher m. fl. såvitt angår stimulans för enskilt frivilligt sparande genom s. k. allmänt skattesparkonto ävensom motionerna I:466 av herrar Hilding och Per Jacobsson samt II:575 av herr Jönsson i Ingemarsgården m. fl. om skattelättnader för bostadssparande ävensom motionerna I:474 av herr Harald Pettersson m. fl. och II:563 av herr Antby m. fl. om premiering av sparande på särskilt sparkonto — ansett, att utskottet bort hemställa om utredning och förslag i av motionärerna angivet syfte och därför bort föreslå,

att riksdagen i anledning av motionerna I:306 och II:366, I:466 och II:575 samt I:474 och II:563 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till riksdagen med ledning av vad som i motionerna anförts rörande premiering av personligt sparande på särskilt sparkonto i hank eller annan penninginrättning samt rörande skattelättnader för bostadssparande.

Bilaga 1

Allmänna pensionsfonden: placeringarna efter låntagargrupp
31/12 1961—1964

	Kontantvärden, milj. kronor				%			
	1961	1962	1963	1964	1961	1962	1963	1964
Statspapper	103,9	175,8	435,3	700,1	8,7	6,2	9,1	9,6
Bostadskrediter	605,7	1 276,1	1 977,7	3 021,4	50,9	45,3	41,5	41,5
Jordbruk	40,0	74,2	165,9	250,1	3,4	2,6	3,5	3,4
Kommuner	153,9	342,0	665,4	1 139,5	12,9	12,1	14,0	15,7
Näringslivet	267,1	869,4	1 312,0	1 820,2	22,5	30,8	27,5	25,0
Utländska obligationer	16,0	25,4	75,4	72,4	1,4	0,9	1,6	1,0
Återlån	2,9	55,6	129,3	275,8	0,2	2,0	2,7	3,8
Bank- och postgirotillgodohavanden	0,1	1,9	3,2	1,5	0,0	0,1	0,1	—
Summa	1 189,6	2 820,4	4 764,2	7 281,0	100	100	100	100

Bilaga 2

Inlåningsutvecklingen i sparinstitutet i 1953 års penningvärde

Vid slutet av	Affärsbankerna Mkr	Sparbankerna Mkr	Postbanken Mkr	Jordbrukskassorna Mkr	Försäkringsbolagen ¹ Mkr	Totalt Mkr
1953	11 839	9 343	2 849	617	7 266	31 914
1954	12 600	9 878	2 992	703	7 833	34 006
1955	12 277	10 268	3 086	765	8 282	34 678
1956	12 235	10 572	3 154	799	8 570	35 330
1957	12 784	10 937	3 267	834	8 872	36 694
1958	13 672	11 259	3 379	848	9 163	38 321
1959	16 188	11 988	3 580	921	9 889	42 566
1960	15 279	12 434	3 865	1 001	10 165	42 744
1961	15 630	12 882	3 970	1 087	10 251	43 820
1962	16 821	13 219	4 109	1 181	10 151	45 481
1963	18 250	13 812	4 344	1 312	—	—
1964	19 380	14 497	4 487	1 529	—	—

¹ På grund av ändrat redovisningssystem inom försäkringsbolagen föreligger icke jämförbara resultat från dessa beträffande åren 1963 och 1964.

Ungdomens lönsparande

	Antal lönsparare			Sparbelopp								
	31/12 1962	31/12 1963	31/12 1964	Inne- stå- ende 1/1 -63	Insatt under 1963	Ut- taget under 1963	Inne- stå- ende 1/1 -64	Insatt under 1964	Ut- taget under 1964	Inne- stå- ende 31/12 -64	Ök- ning under 1963	Ök- ning under 1964
	st.	st.	st.	mkr	mkr	mkr	mkr	mkr	mkr	mkr	mkr	mkr
Postbanken	111 630	109 802	112 624	130,7	58,4	53,6	139,8	56,2	56,8	144,5	9,1	4,6
Sparbankerna	49 918	51 623	54 165	58,7	35,6	29,7	66,8	39,5	37,6	71,4	8,1	4,6
Affärsban- kerna	3 634	4 195	4 571	4,6	3,1	2,0	5,9	3,7	2,9	6,9	1,2	1,0
Centralkassor för jord- brukskredit	423	523	726	0,4	0,3	0,1	0,6	0,3	0,2	0,7	0,1	0,1
KF:s spar- kassa	254	282	262	0,3	0,3	0,1	0,5	0,3	0,2	0,5	0,2	0,1
HSB	3	35	35	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	165 862	166 460	172 383	194,8	97,7	85,6	213,6	100,1	97,9	224,0	18,8	10,4

Motsvarande belopp utgjorde för år	1963	97,7	85,6	213,6	18,8
	1962	87,4	71,5	194,9	22,8
	1961	78,3	66,4	172,2	18,4
	1960	68,1	49,2	153,3	24,6
	1959	60,5	41,3	128,9	23,5
	1958	52,2	29,3	105,6	26,3
	1957	35,6	24,9	79,3	13,4
	1956	30,0	20,3	65,9	11,6
	1955	25,2	16,7	54,3	9,4
	1954	20,7	14,2	44,9	7,5
	1953	18,3	9,1	37,4	10,1
	1952	16,4	5,0	27,3	12,0
	1951	12,6	2,3	15,3	10,5
	1950	5,1	0,4	4,8	4,8

Under år 1964 utgjorde antalet nytillkomna lönsparare ca 54 700 st. (1963 = 26 600 st.) och antalet avgångna ca 48 800 st. (1963 = 26 000 st.). Totala antalet lönsparare ökades sålunda med ca 5 900 st. mot ca 600 st. under år 1963. Antalet nytillkomna lönsparare har vid jämförelse med år 1963 ökat med ca 28 000 st., men antalet avgångna lönsparare ökade också kraftigt, varför nettoökningen jämfört med år 1963 endast blev ca 5 300 st.

Bilaga 4

Det allmänna lönsparandet

	Antal lönsparare			Sparbelopp (i mkr)							Kr.	
	Samtliga 31/12			Inne- stå- ende 1/1 -63 (inkl. rän- ta)	Netto ök- ning under 1963 (ins. ./. utt.) exkl. ränta	Inne- stå- ende 1/1 -64 (inkl. rän- ta)	Netto ök- ning under 1964 (ins. ./. utt.) exkl. ränta	Be- häll- ning 31/12 -64 (inkl. rän- ta)	Ök- ning av be- hålln. under 1963 (inkl. rän- ta)	Ök- ning av be- hålln. under 1964 (inkl. rän- ta)	Kon- tobe- hålln. i me- deltal per löns- p. 31/12 -63 kr	Kon- tobe- hålln. i me- deltal per löns- p. 31/12 -64 kr
	1962	1963	1964									
Postbanken	72 321	89 075	98 864	76,2	47,0	126,7	32,4	165,0	50,5	38,3	1 423	1 669
Sparbankerna	130 194	171 305	174 742	142,5	97,7	246,7	65,6	323,9	104,3	77,2	1 440	1 854
Affärsban- kerna	126 021	165 954	180 221	258,9	78,7	347,1	35,4	387,0	88,2	39,9	2 092	2 147
Centralkassor för jord- brukskredit	5 864	7 164	7 110	3,7	3,0	6,9	2,2	9,4	3,2	2,5	962	1 325
KF:s spar- kassa	1 480	1 594	1 495	0,9	0,7	1,6	0,4	2,1	0,7	0,5	998	1 393
HSB	377	879	994	0,8	0,5	1,4	0,4	1,9	0,6	0,5	1 562	1 898
Summa	336 257	435 971	463 426	482,9	227,7	730,4	136,4	889,3	247,5	158,9	1 675	1 919

Under år 1964 (allmänna lönsparandets tredje år) uppgick antalet nyupplagda konton till ca 80 350 och antalet avslutade konton till ca 52 900. Antalet allmänna lönsparare ökade alltså under året med ca 27 450 st. Motsvarande siffror var för år 1963 ca 128 150, ca 28 450 resp. ca 99 700 st.

Nettoökningen under år 1964, d.v.s. insättningarna minskade med uttagen, uppgick exkl. räntor till kr 136 399 038:96. Under år 1963 var nettoökningen 227,7 mkr. Behållningen på samtliga allmänna lönspararkonton utgjorde den 31/12 1964 889,3 mkr (31/12 1963: 730,4 mkr) fördelat på 463 426 konton, vilket motsvarar 1 919 kr i medeltal per konto. Vid slutet av 1963 var motsvarande medeltal 1 675 kr.